

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202572
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3521202572.5

Uznesenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: X/ Y. U., B.. XX.XX.XXXX a Š. U., B.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: otca T. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., Y.Á. XXXX/XX, štátne občianstvo SR a matky Q. U., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., Y. XXXX/XX, štátne občianstvo SR, právne zastúpená JUDr. Janette Adamcovou, advokátkou so sídlom Myjava, Hodžova 261/1, o úpravu styku matky s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

„Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým Y. U., nar. XX.XX.XXXX a maloletým Š. U., nar. XX.XX.XXXX, každú nedeľu v čase od 09.00 hodiny do 20.00 hodiny. Matka si maloleté deti prevezme v mieste bydliska otca na adrese: T., Y. XXXX/XX, s tým, že otec je povinný maloleté deti na styk s matkou riadne pripraviť.

Toto neodkladné opatrenie platí do právoplatnosti rozsudku o úprave styku matky s maloletými deťmi v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 4P/48/2021.“

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným dňa 06.09.2021 sa matka domáha úpravy styku s maloletým Y. U., nar. XX.XX.XXXX a maloletým Š. U., nar. XX.XX.XXXX, nasledovne:

- každý páry víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod.;
- každý týždeň od stredy od 16.00 hod. do štvrtku do 08.00 hodiny, kedy ich odovzdá na školské vyučovanie;
- každý rok od 24.07. od 19.00 hod. do 07.08. do 19.00 hod.;
- každý páry rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatku od 10.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod.;
- každý nepáry rok počas jarných prázdnin od nedele od 19.00 hod. do nasledujúcej nedele do 19.00 hod.;
- počas vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 17.00 hod. do 30.12. do 17.00 hod. a každý nepáry rok od 23.12. od 17.00 hod. do 24.12. do 17.00 hod. a od 30.12. od 17.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 17.00 hod.

2. Dôvodila tým, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/71/2019-123 zo dňa 29.01.2021. Maloletý Y. a maloletý Š. boli na čas po rozvedení zverení do osobnej starostlivosti otca, pričom styk matky s maloletými nebol upravený a bol ponechaný na dohodu rodičov. To sa však neskôr ukázalo ako nefunkčné riešenie. Matka sa s deťmi stretáva veľmi obmedzene a v nedostatočnom rozsahu. Otec matke neposkytuje potrebnú súčinnosť a matku len odkáže na to, aby

sa dohodla priamo s deťmi, čo však nefunguje. Preto trvala na tom, aby súd jej styk s deťmi upravil, nakoľko inak nedôjde v tomto smere k žiadnej zmene.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13.01.2022 vyplynulo, že maloletý Y. navštevuje X. ročník N.. Z. P. T., kde dosahuje výborné vyučovacie výsledky. Väčšinu času trávi u dedka v T., kde majú veľa spoločných záľub. Vyjadril sa tak, že nemá problém byť v telefonickom kontakte s mamou, pokojne si môžu telefonovať 1-2x týždenne, ale navštevovať matkinu domácnosť nechce. Nechce k mame chodiť ani v pracovnom týždni, ani počas víkendov a už vôbec nie počas prázdnin a sviatkov. Ako dôvod uviedol, že mama mu stále vyčíta, čo bolo v minulosti a prečo zostal žiť s otcom, prečo nezostali s bratom s ňou. Je mu to nepríjemné, po takejto návšteve sa mu rozbúcha srdce, je v psychickej nepohode a dostane tetanický záchvat. Preto sa rozhodol, že matkinu domácnosť nebude radšej navštevovať. Maloletý viní mamu z toho, že sa mu rozpadla rodina a nemá rád matkinho priateľa. S mamou si netelefonuje asi 6 mesiacov a od leta jej domácnosť nenavštevuje. Nebol s mamou ani na výlete v O.. Dňa 25.12.2021 navštívil domácnosť matky asi na 3 hodiny, u mamy dostal darčeky a nejaké peniaze. Za účelom obnovenia jeho vzťahu s mamou bol kolíznym opatrovníkom nabádaný k psychologickému terapii, čo však radikálne odmietol. Maloletý Š. navštevuje X. ročník N.. Z. P. T., kde dosahuje výborné vyučovacie výsledky. Navštevuje Základnú umeleckú školu v T., hru na klavír, aktívne hrá futbal za K. T.. Maloletý Š.B. uviedol, že s mamou si telefonuje každý týždeň. Do konca leta 2021 chodil k mame aj každú sobotu, no nikdy tam nespál. V lete bol s mamou a jej priateľom a jeho synom na výlete v O. asi 4 dni. Počas pracovného týždňa k mame nechce chodiť. Je dosť vyťažovaný povinnosťami a tréningami. Od septembra 2021 chodí k mame jednu až dve soboty do mesiaca, čo mu vyhovuje. Počas letných prázdnin tam nemá problém stráviť 1 týždeň v júli a jeden v auguste a počas Vianoc 2-3 dni. Kolízny opatrovník konštatoval, že maloletý Y. mame zazlieva, že môže za rozpad rodiny a cíti sa pod veľkým psychickým tlakom z jej strany, lebo mu sústavne vyčíta, že on môže za to, že obaja súrodenci zostali v starostlivosti otca. Maloletý Š. je psychicky vyspelejší na svoj vek, chápe, že je správne mamu navštevovať a budovať si s ňou vzťah, avšak nemá potrebu tráviť s ňou veľa času. Ani jedno z detí neprijalo matkinho partnera, nechcú ho akceptovať a vidia v ňom problém, pre ktorý sa im rozpadla harmonická rodina. Maloletý Š. má blízku citovú väzbu so svojim otcom, ktorý je pre neho jediným oporným bodom, dôvernou osobou, o ktorú sa môže oprieť. Maloletý Y. má blízky vzťah s dedkom, ktorý je pre neho oporou od útleho veku. Z vykonaných rozhovorov je zrejmé, že maloletý Y. sa cíti pod obrovským tlakom zo strany matky.

4. Z výpovede rodičov na pojednávaní vyplynulo, že maloletý Y. trvalo žije u starých rodičov a Š. v domácnosti otca. Otec bol mesiac hospitalizovaný kvôli zhoršeniu psychického stavu. Matka sa v tomto období vrátila do spoločnej domácnosti, kde bez problémov zabezpečovala sústavnú starostlivosť o maloletého Š., ako aj potrebné záležitosti týkajúce sa Y. (návštevy lekárov, oslava narodenín a pod.). Matka poukázala na to, že mladšiemu Š. starší brat chýba a nie je dobré, že chlapci nevyrastajú spolu. Pokiaľ ide o vzťah rodičov, títo sú v prípade potreby schopní vecnej a konštruktívnej komunikácie. Matka uviedla, že sa snaží byť s deťmi v kontakte, telefonuje im, avšak zo strany detí nie je záujem adekvátne opätovaný, hoci sa ich snaží rešpektovať a do ničoho ich nesiliť. Otec uviedol, že deťom v styku s matkou nebráni, avšak deti sa s matkou stretávať nechcú a on ich k tomu nenúti. Rodičia sa zhodli na tom, že vzťah maloletých k matke je narušený a vyžaduje si psychologickú intervenciu.

5. Podľa § 324 ods.1, 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania bolo zistené, že maloletý Y. U., B.. XX.XX.XXXX a maloletý Š. U., B.. XX.XX.XXXX, pochádzajú z rozvedeného manželstva matky Q. U., B.. XX.XX.XXXX a otca T. U., B.. XX.XX.XXXX. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/71/2019-123 zo dňa 29.01.2021. Obaja maloletí boli na čas po rozvoze manželstva zverení do osobnej starostlivosti otca. Styk matky nebol súdom upravený a bol ponechaný na dohodu rodičov, avšak po rozvoze manželstva sa tento nerealizuje, resp. nerealizuje v dostatočnom rozsahu.

8. V konaní bolo osvedčené, že styk matky s maloletým Y. sa fakticky nerealizuje vôbec a s maloletým Š. len v obmedzenej miere. Zrejme následkom rozpadu rodiny je vzťah oboch maloletých detí k matke narušený, pričom starší Y. matku takmer odmieta a mladší Š. má tendenciu uprednostniť skôr iné aktivity a záujmy pred stretnutím s matkou. Ani jedno z detí nemá v súčasnosti k matke vytvorenú adekvátnu citovú väzbu, čo v žiadnom prípade nemôže byť na prospech zdravého vývoja oboch maloletých. Problémom sa javí, že deti z rozpadu, z ich pohľadu harmonickej rodiny, vinia predovšetkým matku.

9. Je pravdou, že bezprostrednou príčinou rozpadu rodiny bol v tomto prípade nový vzťah matky, avšak nemožno prehliadať, že matka počas manželstva čelila náročným problémom súvisiacim so psychickým ochorením otca. Ten sa navyše svojvoľne odmietal liečiť, čo viedlo k závažným dekompenzáciám jeho zdravotného stavu a kritickým situáciám v rodine. Odmietavý postoj maloletých detí k matke preto za tejto situácie nemožno považovať za správny, pričom pre samotné deti je vyslovene škodlivý.

10. Vážnym problémom je i to, že starší syn Y. po rozvoze manželstva naďalej zostal trvalo žiť u starých rodičov zo strany otca. Vyvoláva to jednak úplne zbytočnú separáciu súrodencov, ktorí sa navzájom v tomto období potrebujú a zároveň maloletý Y. fakticky nie je vychovávaný ani jedným z plne spôsobilých a kompetentných rodičov. Ich funkciu úplne zbytočne supľujú starí rodičia z otcovej strany, čo z dlhodobého hľadiska nie je žiaduce. Iná bola situácia v čase prebiehajúceho rozpadu manželstva rodičov, kedy sa maloletý Y. pobytom u starých rodičov dostal preč zo stresujúceho prostredia doma, avšak po rozvoze rodičov a upokojení atmosféry sa mal vrátiť žiť k otcovi, ktorému bol zverený a mal by žiť v jednej domácnosti spolu so svojim bratom.

11. Za situácie, kedy deti zjavne nemajú dostatočne reálny pohľad na skutočné príčiny rozpadu ich rodiny a bez vážnych dôvodov odmietajú, resp. negatívne vnímajú vlastnú matku, zo strany otca nebaďať žiadnu efektívnu snahu účinne zabrániť degradácii vzťahu maloletého Y. H. Š. k matke. Rovnako sa súdu javí, že otec neprejavuje dostatočnú racionálnosť a rozhodnosť pokiaľ ide o nastavenie pravidiel deťom, ale má tendenciu príliš sa podriaďovať ich vôli, resp. tomu čo deti chcú alebo nechcú.

12. Za týchto okolností súd - v zhode s rodičmi - dospel k záveru, že rodičia aj maloleté deti jednoznačne potrebujú psychologickú pomoc za účelom zrealizovania pohľadu detí na dôvody rozpadu manželstva rodičov a zároveň za účelom obnovenia pozitívneho vzťahu detí k matke. Voľbu konkrétneho odborníka súd ponechal na rozhodnutie rodičov.

13. Zároveň je však nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť práva a povinnosti účastníkov konania a jednoznačne určiť čas, kedy maloleté deti budú mať povinnosť tráviť čas s matkou. Je nevyhnutné zabrániť ďalšiemu prehlbovaniu jestvujúceho negatívneho stavu vyvolaného neracionálnym postojom samotných detí, pričom túto otázku žiadnom prípade nemožno ponechávať výlučne na vôli, resp. nevôli samotných maloletých detí. Keďže nemožno vyčkávať do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, nakoľko rodičia s deťmi potrebujú čas na vyhľadanie odbornej pomoci a prípadné absolvovanie psychologickéj terapie, preto súd vo veci rozhodol neodkladným opatrením, ktorým budú dočasne upravené práva a povinnosti účastníkov konania do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

14. Súd záverom dodáva, že neodkladné opatrenie neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej, ale predstavuje len dočasnú úpravu pomerov účastníkov do času, než súd vo veci rozhodne meritórnym rozhodnutím. Vo všeobecnosti platí, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Predpokladom jeho nariadenia je existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a zároveň ju nie je možné vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je vždy potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.